

Standard Eurobarometer 76

**JAVNO MNIJENJE U EUROPSKOJ UNIJI
Jesen 2011.**

**NACIONALNI
IZVJEŠTAJ**

HRVATSKA

Ovo je istraživanje zatražila i uskladila Europska komisija, Opća uprava za komunikacije.

Ovaj je izvještaj proizveden za Delegaciju Europske Unije u Hrvatskoj.

Ovaj spis ne predstavlja gledište Europske Komisije.
Tumačenja i mišljenja koja sadrži isključivo su autorova.

Standard Eurobarometer 76 / Jesen 2011. – TNS Opinion & Social

Uvod

Istraživanje Standard Eurobarometra provodi se dva puta godišnje. Ovo, 76. po redu, petnaesto je koje je obuhvatilo Hrvatsku. Naručitelj istraživanja je Opća uprava za komunikacije Europske komisije, a proveo ga je konzorcij TNS Opinion & Social. Odgovore je, razgovarajući sa sudionicima istraživanja izravno u njihovim domovima, od 5. do 20. studenoga 2011. prikupljala agencija Puls. Za Hrvatsku je podatke obradio i izvještaj napisao novinar tjednika *Forum* Stojan de Prato.

Tijekom godine dana između posljednjih dvaju Eurobarometrovih nacionalnih izvještaja o Hrvatskoj (za EB 75 objavljen je samo kratak sažetak) zaključeni su pristupni pregovori Hrvatske i Europske Unije, te je određen 1. srpnja 2013. kao nadnevak za ulazak Hrvatske u punopravno članstvo EU. Započela je, pa je zbog predizborne kampanje prekinuta kampanja za referendum o članstvu Hrvatske u EU. Hrvatska je na trenutak izašla iz recesije, ali gospodarske su prognoze i dalje bile crne, a broj nezaposlenih nastavio je rasti.

Na zahtjev naručitelja, ovaj izvještaj obuhvaća samo pitanja vezana uz obaviještenost i izvore obavijesti građana o europskim i o domaćim političkim pitanjima jer su odgovori na ostala pitanja objavljeni 22. prosinca 2011. u knjižici EB 76 First Results.

Reprezentativan uzorak građana starijih od 15 godina, kojih je na ukupnome prostoru na kojemu se istraživanje provodilo u to vrijeme bilo ukupno 469.946.984, a u Hrvatskoj 3.749.400, obuhvatio je ukupno 31.659 ispitanika – 26.594 stanovnika 27 država članica EU, 1.000 Hrvata, 1001 Turčina, 1.056 stanovnika Bivše Jugoslavenske Republike Makedonije, 500 Islandana. 500 pripadnika turske ciparske zajednice, te 1008 Crnogoraca. Izraz Europljanin u ovome izvještaju označava građanina ili građanku Europske Unije, a Hrvat građanina ili građanku Hrvatske

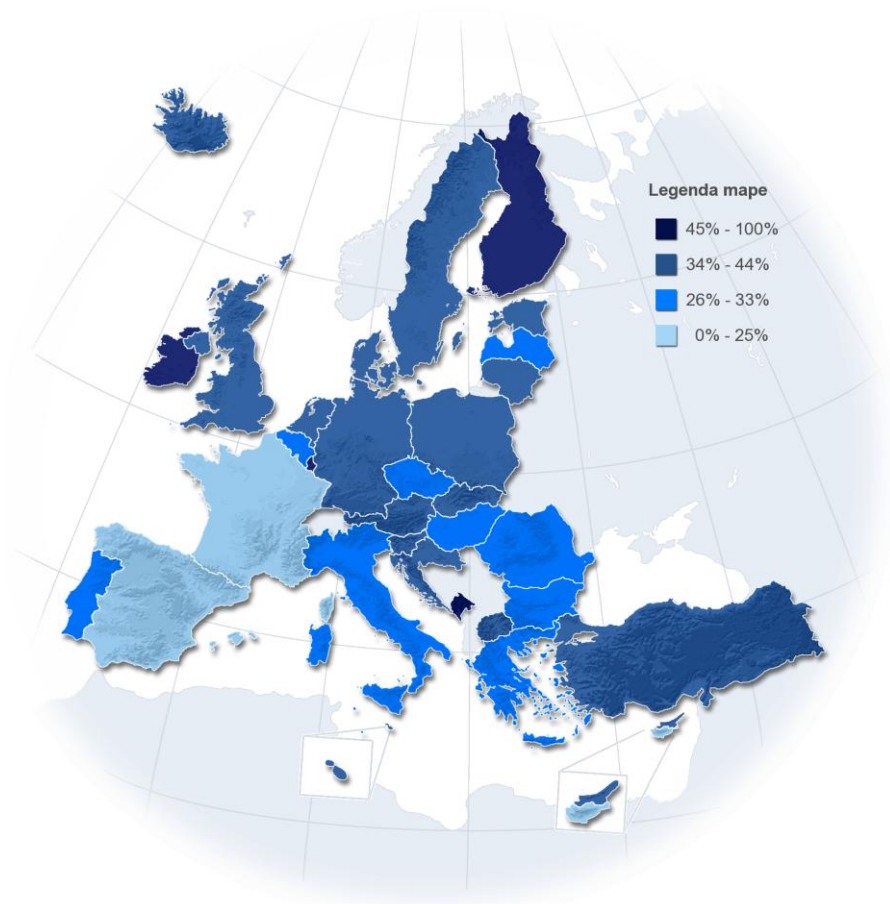
1. Obaviještenost o europskim pitanjima

1.1 Osobna obaviještenost

1.1.1 Dobro obaviješteni

	LU	52%
	FI	47%
	IE	46%
	DK	44%
	NL	41%
	SI	41%
	AT	41%
	PL	41%
	LT	39%
	MT	39%
	SK	38%
	SE	37%
	UK	37%
	DE	36%
	EE	34%
	EU	33%
	IT	32%
	BE	32%
	HU	30%
	EL	29%
	CZ	29%
	PT	28%
	RO	28%
	BG	28%
	LV	28%
	FR	25%
	CY	24%
	ES	20%
	CY (tot)	37%
	ME	46%
	IS	44%
	MK	43%
	TR	41%
	HR	35%

Pitanje: QD2. A, u cjelini, što mislite do koje mjere ste Vi dobro informirani ili niste dobro informirani o europskim pitanjima?
Odgovori: Ukupno 'Dobro informiran'

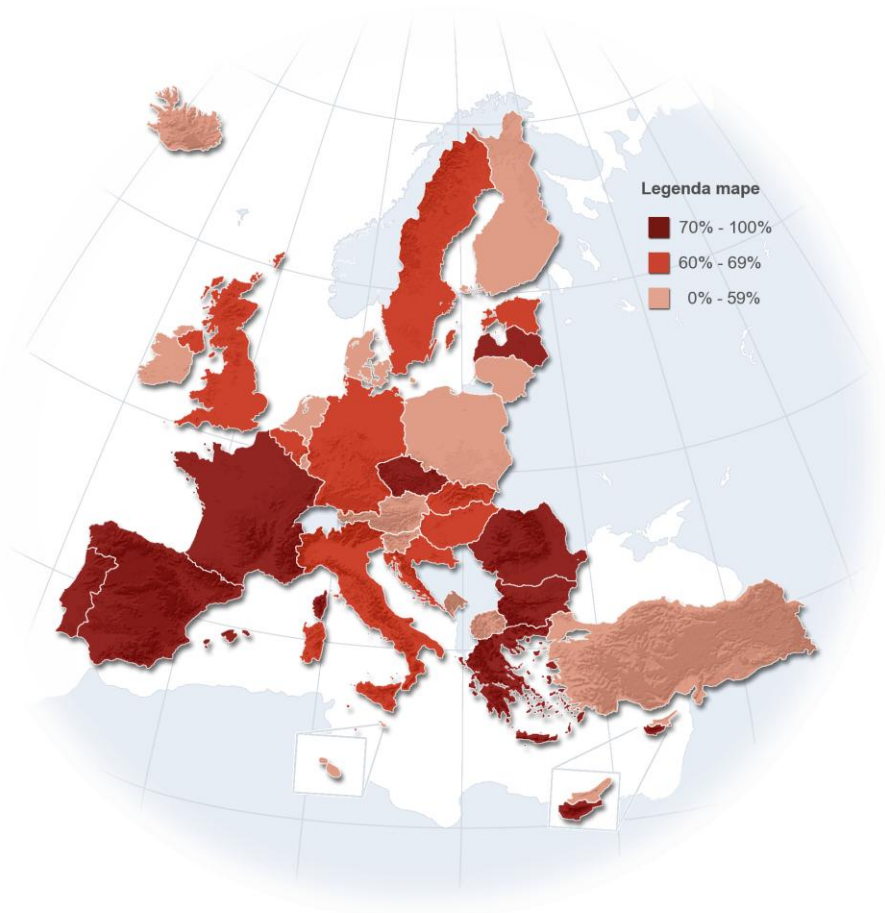

Hrvatski građani smatraju se osobno malo bolje obaviještenima o europskim pitanjima od prosječnoga građanina Europske Unije. No dok je u proteklih godinu dana broj europskih građana koji se smatraju dobro obaviještenima porastao za postotni bod, u Hrvatskoj se on smanjio za tri boda.

1. 1. 2 Loše obaviješteni

	ES	79%
	CY	76%
	FR	73%
	EL	71%
	LV	71%
	CZ	70%
	RO	70%
	BG	70%
	PT	70%
	HU	69%
	BE	68%
	EU	66%
	IT	66%
	EE	65%
	SE	63%
	DE	63%
	UK	62%
	SK	61%
	MT	59%
	SI	59%
	LT	59%
	AT	58%
	NL	58%
	PL	57%
	DK	55%
	FI	53%
	IE	51%
	LU	48%
	CY (toc)	56%
	HR	64%
	MK	56%
	IS	56%
	ME	53%
	TR	48%

Pitanje: QD2. A, u cjelini, što mislite do koje mjere ste Vi dobro informirani ili niste dobro informirani o europskim pitanjima?
 Odgovori: Ukupno 'Nisam dobro informiran'

Čak dvije trećine građana EU, te nešto manje hrvatskih građana smatra da je o europskim pitanjima osobno loše obaviješteno. Loše obaviještenih je u EU jednako, a u Hrvatskoj četiri postotna boda više nego prije godinu dana.

1.2 Obaviještenost građana

	EU	RH
Vrlo su dobro obaviješteni	2%	1%
Prilično su dobro obaviješteni	22%	14%
Nisu dobro obaviješteni	58%	59%
Uopće nisu obaviješteni	15%	24%
Ne zna	3%	2%
Ukupno "dobro obaviješteni"	24%	15%
Ukupno "loše obaviješteni"	73%	83%

O ukupnoj obaviještenosti stanovnika svoje zemlje o europskim pitanjima i hrvatski i europski građani imaju znatno lošije mišljenje nego o svojoj osobnoj obaviještenosti. Dok se kod prosječnoga Europljanina taj dojam u proteklih godinu dana nije promijenio, u Hrvata se pogoršao za pet postotnih bodova.

2. Uporaba glasila

2.1 Gledate li televiziju na televizoru?

	EU	RH
Svaki dan / skoro svaki dan	86%	90%
Dva - tri puta tjedno	9%	5%
Odprilike jednom tjedno	2%	2%
Dva ili tri puta mjesečno	1%	0%
Rjeđe	1%	2%
Nikada	1%	1%
Nema pristup glasilu	0%	0%
Ne zna	0%	0%
Najmanje jednom tjedno	97%	97%

Velika većina Europljana, a još i veća većina Hrvata svakodnevno gleda televiziju.

2.2 Gledate li televiziju na internetu?

	EU	RH
Svaki dan / skoro svaki dan	7%	7%
Dva - tri puta tjedno	5%	3%
Odprilike jednom tjedno	4%	3%
Dva ili tri puta mjesečno	3%	3%
Rjeđe	8%	9%
Nikada	61%	63%
Nema pristup glasilu	11%	12%
Ne zna	1%	0%
Najmanje jednom tjedno	16%	13%

Gledanje televizije na internetu podjednako se sporo probija i među Hrvate, i među Europljane.

2.3 Slušate li radio?

	EU	RH
Svaki dan / skoro svaki dan	51%	66%
Dva - tri puta tjedno	18%	12%
Odprilike jednom tjedno	7%	5%
Dva ili tri puta mjesečno	3%	2%
Rjeđe	9%	7%
Nikada	11%	7%
Nema pristup glasilu	1%	1%
Ne zna	0%	0%
Najmanje jednom tjedno	76%	83%

Radio je drugo najpopularnije glasilo i među Hrvatima i među Europljanima, ali u Hrvatskoj radio svakodnevno sluša 15 posto više građana nego na prosjeku EU. I U Hrvatskoj i u EU broj se svakodnevnih slušatelja u proteklih godinu dana, međutim, smanjio za po pet postotnih bodova.

2.4 Čitate li tiskovine?

	EU	RH
Svaki dan / skoro svaki dan	36%	36%
Dva - tri puta tjedno	20%	16%
Odprilike jednom tjedno	15%	14%
Dva ili tri puta mjesečno	6%	6%
Rjeđe	1%	7%
Nikada	12%	13%
Nema pristup glasilu	0%	1%
Ne zna	0%	0%
Najmanje jednom tjedno	71%	66%

Svakodnevnih čitatelja tiskovina jednak je postotak i u Hrvatskoj i u EU, s time da se u EU on u proteklih godinu dana smanjio za dva, a u Hrvatskoj povećao za jedan postotni bod.

2.5 Koristite li internet?

	EU	RH
Svaki dan / skoro svaki dan	48%	42%
Dva - tri puta tjedno	12%	6%
Odprilike jednom tjedno	4%	4%
Dva ili tri puta mjesečno	2%	1%
Rjeđe	4%	3%
Nikada	21%	30%
Nema pristup glasilu	9%	14%
Ne zna	0%	0%
Najmanje jednom tjedno	64%	52%

Svakodnevnih korisnika interneta u Hrvatskoj je šest postotnih bodova manje nego u EU. U proteklih se godinu dana njihov broj povećao za tri, a u Hrvatskoj za pet postotnih bodova.

2.6 Koristite li društvene mreže?

	EU	RH
Svaki dan / skoro svaki dan	20%	25%
Dva - tri puta tjedno	10%	5%
Odprilike jednom tjedno	5%	3%
Dva ili tri puta mjesečno	3%	1%
Rjeđe	7%	5%
Nikada	44%	47%
Nema pristup glasilu	11%	14%
Ne zna	0%	0%
Najmanje jednom tjedno	35%	33%

Društvene mreže svakodnevno koristi četvrtina Hrvata i petina Europljana. U proteklih je godinu dana u EU broj korisnika društvenih mreža porastao za dva, a u Hrvatskoj za jedan postotni bod.

3. Izvori obavijesti

3.1 Kroz koja se glasila obavještavate o domaćim političkim pitanjima?

	EU	RH
Televiziju	85%	90%
Tisak	50%	52%
Radio	39%	40%
Internet	29%	35%
Drugo (spontano)	1%	3%
Ne tražite takve vijesti (spontano)	5%	4%
Ne zna	0%	0%

Najviše se građana i u EU i u Hrvatskoj o domaćim političkim pitanjima obavještava na televiziji, pa tiskom, te slušanjem radija. Internet za to koristi šest posto više Hrvata nego Europljana.

3.2 Kroz koja se glasila obavještavate o europskim političkim pitanjima?

	EU	RH
Televiziju	79%	89%
Tisak	47%	50%
Radio	35%	38%
Internet	28%	34%
Drugo (spontano)	1%	4%
Ne tražite takve vijesti (spontano)	10%	5%
Ne zna	1%	0%

I u Hrvatskoj i u EU postotak onih koji za obavještavanje o europskim političkim pitanjima koriste televiziju u protekloj se godini smanjio za po dva postotna boda. Za dva se boda u EU istovremeno smanjio i broj onih koji za to koriste tisak, dok se u Hrvatskoj se povećao za bod. Korisnika radija u tu svrhu u EU je bod a u Hrvatskoj čak pet bodova više nego godinu dana ranije. Dok broj onih koji se o tome obavještavaju putem interneta stagnira, u Hrvatskoj je u međuvremeni porastao za tri poda.

4. Obavještavanje na internetu

4.1 Na kojim mrežnim stranicama tražite obavijesti o domaćim političkim pitanjima?

	EU	RH
Službenima (vladinima itd.)	24%	21%
Novina, magazina itd.	70%	72%
Društvenih mreža	20%	27%
Blogova	10%	8%
Za dijeljenje videa	7%	9%
Drugima (spontano)	2%	0%
Ni jednim (spontano)	8%	5%
Ne zna	2%	2%

Mrežne stranice tiskovina i u EU i u Hrvatskoj najčešći su izvor na internetu za obavještavanje o domaćim političkim pitanjima. U Hrvatskoj su drugi izvor za to društvene mreže a treći službene stranice poput vladinih. U EU su pak službene stranice na drugome, a društvene mreže na trećemu mjestu.

4.2 Na kojim mrežnim stranicama tražite obavijesti o europskim političkim pitanjima?

	EU	RH
Službenima (vladinima itd.)	34%	20%
Novina, magazina itd.	72%	66%
Društvenih mreža	19%	23%
Blogova	9%	8%
Za dijeljenje videa	6%	9%
Drugima (spontano)	2%	0%
Ni jednim (spontano)	7%	6%
Ne zna	2%	2%

I kada je riječ o obavještavanju na internetu o europskim političkim pitanjima i u EU i u Hrvatskoj na prvome su mjestu mrežne stranice tiskovina, a na drugome u EI službene stranice dok su u Hrvatskoj na tome mjestu ponovno društvene mreže.

5. Obavještavanje o EU

Koje izvore koristite kada tražite obavijesti o Europskoj Uniji, njezinim politikama i ustanovama?

	EU	RH
Sudjelovanje na konferencijama, sastancima, razgovorima	3%	1%
Rasprave s obitelji, prijateljima, kolegama	17%	23%
Dnevne novine	33%	33%
Druge novine, magazini	11%	10%
Televizija	57%	63%
Radio	22%	20%
Internet	30%	32%
Knjige, brošure, obavijestni listići	4%	5%
Telefon (info-linije)	0%	1%
Drugo (spontano)	0%	0%
Nikada ne tražim takve obavijesti, ne zanima me	16%	17%
Ne zna	2%	1%

Iako je televizija i dalje glavni izvor obavijesti o Europskoj Uniji, dnevne su novine prestigle internet, koji je u Hrvatskoj, unatoč rastu od pet postotnih bodova u protekloj godini, pao na treće mjesto.

Dnevne su novine u međuvremenu u EU porasle za jedan, a u Hrvatskoj za čak devet postotnih bodova.

6. Zaključak

Hrvatski građani smatraju se malo bolje obaviještenima o europskim pitanjima od građana Europske Unije, ali ih zamalo dvije trećine smatra da je o tome loše obaviješteno - dapače, broj onih koji su svjesni svojega nepoznavanja tih pitanja raste. Odgovore na svoja pitanja kako o domaćim tako o europskim političkim pitanjima Hrvati, kao i Europljani, prvenstveno traže na televiziji, pa u tiskovinama, s time da broj tražitelja u tiskovinama u EU opada a u Hrvatskoj raste. No, komercijalne televizije i tiskovine usredotočene su na zabavu i zanemaruju cjelovito i objektivno obavještavanje, pa je u tome vjerojatno i glavni uzrok loše obaviještenosti o europskim pitanjima.

Više nego Europljani, Hrvati za traženje obavijesti o političkim pitanjima koriste internet, čija je uporaba u Hrvatskoj u znatnome porastu. Također više nego Europljani, Hrvati za obavještavanje na internetu koriste društvene mreže. Veća pozornost obavještavanju putem društvenih mreža mogla bi stoga povećati ukupnu obaviještenost Hrvata o Europskoj Uniji.